

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Audioloxía clínica	Código	652G04018	
Titulación	Grao en Logopedia			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	BioloxíaDidácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en EducaciónFisioterapia, Medicina e Ciencias BiomédicasPedagogía e DidácticaPsicoloxía			
Coordinación	López Amado, Manuel	Correo electrónico	m.lopeza@udc.es	
Profesorado	López Amado, Manuel	Correo electrónico	m.lopeza@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta asignatura ten o obxectivo de brindar ao logopeda o coñecemento básico para a súa intervención na terapia de persoas con déficit auditivo. Dado que a relación da audición coa voz, a linguaxe, a comunicación e as habilidades cognitivas é íntima, consideramos que o logopeda debe comprender os aspectos fundamentais da audioloxía para poder desempeñar a súa tarefa con eficacia. Ademais, esta base teórico-práctica permitiralle mellorar a súa interacción cos outros profesionais no contexto da atención interdisciplinaria. Os coñecementos adquiridos ao finalizar a materia serán aplicables a varios aspectos da intervención, desde a interpretación de datos e informes audiolóxicos proporcionados por outros profesionais, como o otorrinolaringólogo e o audioprotesista, ata o deseño dun espazo acusticamente accesible durante a sesión e o emprego de estratexias adecuadas para maximizar a interacción comunicativa.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía.
A2	Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia: o desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a Neuropsicoloxía da linguaxe, os procesos básicos e a Psicolingüística.
A3	Coñecer e integrar os fundamentos lingüísticos da Logopedia: Fonética e fonoloxía, morfosintaxe, semántica, pragmática, sociolingüística.
A5	Coñecer e integrar os fundamentos metodolóxicos para a investigación en Logopedia.
A6	Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais.
A8	Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.
A9	Coñecer e aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación.
A10	Realizar a avaliación das alteracións da linguaxe nos trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe: trastorno específico da linguaxe, retrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as plurideficiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por privación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
A11	Redactar un informe de avaliación logopédica.
A16	Coñecer as características diferenciais da intervención logopédica nos ámbitos familiar, escolar, clínico-sanitario e asistencial.

A17	Coñecer e realizar a intervención logopédica nos trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe: trastorno específico da linguaxe, atrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as plurideficiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por privación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglorias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
A20	Coñecer e implementar as axudas técnicas á comunicación.
A21	Saber deseñar e elaborar informes logopédicos.
A24	Coñecer o concepto de Logopedia, obxecto e método; A profesión de logopeda; A Historia da Logopedia; A deontoloxía e a lexislación relevante para o exercicio profesional.
A30	Coñecer a actuación profesional e os contornos onde se desenvolve a práctica.
B1	Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.
B19	Ter compromiso ético.
B21	Tomar decisións con autonomía e responsabilidade.
B22	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B23	Traballar de forma colaborativa.
B24	Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia: o desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a Neuropsicoloxía da linguaxe, os procesos básicos e a Psicolingüística.		A1	
		A8	
		A9	
		A11	
Coñecer e integrar os fundamentos metodolóxicos para a investigación en Logopedia.		A5	
Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía.		A1	
		A2	
		A3	
		A5	
		A8	
		A9	
		A10	
		A11	
		A20	
		A21	
		A24	
		A30	

Conocer la clasificación, la terminología y la descripción de los trastornos de la comunicación, el lenguaje, el habla, la voz y la audición y las funciones orales no verbales.	A6		
Coñecer e aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación.	A8 A9 A11		
Redactar un informe de avaliación logopédica.	A8 A9 A11 A30		
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.	A24		C6 C7 C8
Capacidade para comunicar o coñecemento adquirido a unha audiencia	A11 A20 A21 A24	B23	C7
Capacidade para indagar e producir coñecemento nun determinado campo.	A2 A3 A5 A8 A9 A10 A17 A20 A21 A30	B21 B23	C1 C4 C6 C8
Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.	A1 A8 A9 A11 A30	B22 B23	C3 C7
Saber deseñar e elaborar informes logopédicos.	A8 A9 A10 A11 A16 A21		
Coñecer a actuación profesional e os contornos onde se desenvolve a práctica.	A16 A30		
Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.	A8 A16 A24	B1	C3 C8
Utilizar tecnoloxías da información e da comunicación.	A20 A30	B1	C3
Ter compromiso ético.		B19 B22 B24	
Traballar de forma colaborativa.		B22 B23	

Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar.		B22 B24	
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida	A8 A9 A11 A16 A17		
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.	A30	B22	C4
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.	A30	B22	C3 C7
Coñecer as funcións da Intervención logopédica: prevención, educación, reeducación, rehabilitación e tratamento.	A8 A9 A11 A16 A30		
Traballar de forma autónoma con iniciativa.		B21 B22	

Contidos	
Temas	Subtemas
Audioloxía	Audioloxía. A función auditiva e as sus alteracions. Audición normal e audición perfecta. Trastornos da audición. Umbral auditivo
Hipoacusia	Concepto de hipoacusia ou sordeira. Clasificación cuantitativa das hipoacusias. Clasificación topográfica das hipoacusias Clasificación cronolóxica das hipoacusias.
Conceptos básicos de acústica aplicados a función auditiva.	El sonido e as sus propiedades. A escala de decibelios. Transmisión do son: reflexión, difracción, interferencia, resonancia, impedancia. Acústica da fala. A consulta de audioloxía: ambiente, equipamento, calibración.
Exploración clínica do oído	Otoscopia. Inspección. Palpación Exploración da trompa de Eustaquio: Proba de Valsalva e Toymbee.
Técnicas de exploración funcional da audición no neno.	Audiometría por observación da conducta Audiometría por reforzo visual Audiometría lúdica Probas de percepción da fala no neno Cuestionarios para pais e educadores

Técnicas de exploración funcional da audición en xóvenes e adultos.	Acumetría Audiometría tonal liminar Enmascaramento Probas supraliminares Reclutamiento Audiometría verbal
Técnicas de avaliación obxetiva da audición.	Impedanciometría. Otoemisións acústicas. Potenciais evocados auditivos do tronco cerebral. Potenciais evocados auditivos de estado estable.
Adaptación protésico-auditiva	Prótesis no implantables. Prótesis implantables. Ayudas técnicas para el niño y el joven hipoacúsico.
Detección e intervención temprana da hipoacusia infantil.	Programas de cribado auditivo neonatal. Concepto de intervención temprana da hipoacusia infantil. A intervención centrada na familia.
Novas Tendencias en Audiología	Outras Causas de Hipoacusia Novas Técnicas en Audiología Investigación Audiolóxica

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	A8 A9 A10 A11 A17 A21 A30 B21 B22 C1 C3	10	20	30
Proba de resposta múltiple	A5 A6 A8 A9 A11 A16 A20 A21 A24 A30 B1 B21 B22	1	1	2
Lecturas	A8 A9 A16 A24 A30 B1 B19 B22 B23 B24 C1 C3 C4 C6 C7 C8	2	20	22
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A8 A9 A10 A16 B21 B22 B23 B24 C1 C3 C4 C6 C7 C8	10	10	20
Actividades iniciais	A1 A2 A3 A5 A6 A17 A24 A30 B22 B23 C3	1	2	3
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A8 A9 A11 A16 A20 A21 A30 B1 B19 B21 B22 B23 B24 C1 C3 C4 C6 C7 C8	31	31	62
Atención personalizada		11	0	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Estudo de casos	Sesions de traballo nas que o profesor presenta diferentes casos clínicos co obxecto de discutir as probas necesarias para chegar a un diagnóstico
Proba de resposta múltiple	Un examen tipo test con catro posibles respostas das que só unha é verdadeira
Lecturas	lecturas complementarias para adquirir competencias
Discusión dirixida	discusión de técnicas básicas de audioloxía, sus indicaciones y los resultados esperables en las patologías mas frecuentes
Actividades iniciais	Introducción a audioloxía clínica en logopedia
Sesión maxistral	sesions de traballo nas que o profesor presenta os contidos fundamentais dos temas e informa/discute as suas principais fontes documentais

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Lecturas Discusión dirixida	Cada estudante poderá realizar unha titoría planificada na que presentará as dúbidas sobre a materia, o estado dos traballos e lecturas previstos e as dificultades xerais que está tendo no seguimento da materia. Esta titoría individual obrigatoria e complementada coas titorías a demanda que se poidan producir ao longo do curso.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A8 A9 A10 A11 A17 A21 A30 B21 B22 C1 C3	1 examen de casos Elaboración de informe escrito para cada un dos casos obxecto de estudio	30
Proba de resposta múltiple	A5 A6 A8 A9 A11 A16 A20 A21 A24 A30 B1 B21 B22	1 Examen final Examen tipo test de 40 preguntas, con 4 respostas posibles (soamente unha delas é válida).	70
Outros			

Observacións avaliación

Ambos exámenes son complementarios e o alumno non precisa superar ambos por separado para superar a materia A asistencia a clases é obrigatoria

Fontes de información

Bibliografía básica	- SALESA E, PERELLÓ E, BONAVIDA A. (2005). Tratado de Audiología.. Barcelona, Masson. - BESS FH, HUMES LE. (2005). Fundamentos de Audiología.. México, Manual Moderno. - DOYLE J. (1998). Practical Audiology for Speech-Language Therapists.. Londres, Whurr Publishers Ltd. - Manrique M; Marco J (2014). Audiología. Madrid , Cyan

Bibliografía complementaria	- JUÁREZ A, MONFORT M. (2001). Algo que decir.. Madrid, Entha Ediciones. - BARLET X, GRAS R. (1995). Atención temprana del bebé sordo.. Barcelona, Masson - Fundació &quot;la Caixa&quot;; - PASIK Y, y cols. (2004). Audioprótesis: enfoque médico, fonoaudiológico y electroacústico. 2º ed.. Buenos Aires, Mutualidad Argentina de Hipoacúsicos. - MANRIQUE M, HUARTE A. (2002). Implantes cocleares.. Barcelona, Masson. - HERRÁN MARTÍN B (2005). Guía técnica de intervención logopédica en implantes cocleares.. Madrid, Síntesis. - (). . - MORENO-TORRES SÁNCHEZ I (2004). Fonética y fonología. En: Lingüística para logopedas.. Málaga, Aljibe. - PARENTE ARIAS P (2002). Programa galego para a detección da xordeira en período neonatal. Xunta de Galicia, Consellería de Sanidade, Dirección Xeral de Saúde Pública. - (). . Recursos en línea: "acuaudio"

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía dos órganos da audición e a linguaxe/652G04001

Fisioloxía dos órganos da audición e a linguaxe/652G04006

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Patoloxía da audición. voz e deglución/652G04015

Rehabilitación das deficiencias auditivas/652G04020

Materias que continúan o temario

Fundamentos de intervención logopédica/652G04005

Fundamentos de avaliación e diagnóstico/652G04010

Estratexias de intervención temperá/652G04025

Intervención logopédica nos trastornos da linguaxe/652G04034

Avaliación de programas de intervención logopédica/652G04038

Traballo de fin de Grao/652G04046

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías